

Patentovanie a duševné vlastníctvo na Slovensku

22. miesto

patrí Slovensku z hľadiska
inovačnej výkonnosti v rámci
Európskej únie

223

slovenských patentov bolo
v roku 2011 podaných na Úrad
priemyselného vlastníctva SR

3 %

je podiel slovenských
subjektov na celkovom počte
zaregistrovaných patentov
na Slovensku

FOTO: SHUTTERSTOCK

seriál Slovenských výskumníkov patentovanie ich práce veľmi neláka

Miroslav Vajs
Bratislava

Slovensko je dlhodobo na chvoste v počte patentov a v inovačnej výkonnosti sponedzi európskych krajín. Priznáva to aj ministerstvo hospodárstva, ktoré v správe o plnení inovačnej stratégie uvádza, že „sponedzi 27 krajín Európskej únie sme z hľadiska inovačnej výkonnosti až na 22. mieste.“

Práve inovácie a nahlasovanie patentov na nové vynálezy by mohlo pomôcť pri zvyšovaní príjmov pre samotných vynálezcov a vedcov, ale aj potiahnuť slovenskú ekonomiku, ktorá sa v priebehu posledných rokov stala skôr „montážnou linkou“ Európy ako technologicky pokrokovou krajinou.

„Ludia podceňujú ochranu duševného vlastníctva a patentov a nevedomujú si, že v čase krízy víťazí práve inovácia,“ uviedol hovorca Úradu priemyselného vlastníctva Jú-

lius Šípoš. Počet patentových prihlášok sa dlhodobo pohybuje okolo 200 ročne. V roku 2011 bolo podaných 223 slovenských patentov, rok predtým 235 a v roku 2009 len 176. Na Slovensku si ľudia najčastejšie patentujú vynálezy z oblasti dopravy, dizajnu motorov, čerpadiel osvetlenia či vykurovania a ďalšej elektrotechniky.

Jednou z hlavných príčin nízkeho počtu patentov sú nízke výdavky verejného i súkromného sektora na výskum a vývoj. Priemer výdavkov krajín EÚ je 1,82 percenta hrubého domáceho produktu. Na Slovensku je to len 0,48 percenta HDP, pričom verejné prostriedky predstavujú až 55 percent z celkových výdavkov na vedu a výskum. Podľa rezortu hospodárstva problémom Slovenska zostáva slabá úroveň účinnej spolupráce vedecko-výskumného, školského a hospodárskeho potenciálu. Slabú účasť slovenských

**Veda
v praxi**

EÚ a Slovensko

1. časť

viac informácií na: www.nppt.sk

subjektov pri patentovaní vynálezov je možné vycítať aj z výročnej správy Úradu priemyselného vlastníctva: „V patentovom registri úradu bolo k 31. decembru 2011 zapísaných 12 266 platných patentov. Európskych patentov s určením pre SR úrad k uvedenému dňu registroval 8 653. Slovenské subjekty však majú na tomto počte len 3-percentný podiel.“

„Na Slovensku je chránenie výsledkov výskumu skôr zriedkavé, aj keď sa vďaka vývoju spoločnosti a hlavne vzniku centier transferu technológií a osvete množstvo nahlásených vynálezov postupne zvy-

šuje,“ hovorí Katarína Müllerová z Kancelárie pre transfer technológií Slovenskej akadémie vied. Podľa nej si aj samotní vedci niekedy nevedomujú výhody získania patentu.

„Dnes prevláda medzi vedcami názor, že sa chránia len nové veci. Koniec. Priemyselná využiteľnosť, či trh väčšinu výskumníkov nezaujímajú,“ dodáva Müllerová.

Bez patentu ostal napríklad aj jeden z najväčších objavov slovenskej vedy minulého roku, keď sa výskumníkom okolo Fedora Gömöryho zo SAV podarilo zostrojiť prototyp pláštá „magnetickej neviditeľnosti.“ Výsledky práce publikovali v jednom z najprestížnejších vedeckých časopisov Science.

„Magnetický plášť neviditeľnosti si nemôžeme dať patentovať, lebo výskum už bol publikovaný a keby sme si to dali patentovať, nemohli by sme o tom publikovať. Ja si mys-

lím, že vzhľadom na charakter tohto výskumu, by sme asi nedokázali získať taký patent, ktorý by naše výsledky plne ochránil,“ myslí si Gömöry.

Pri prenose technológií z výskumných a akademických pracovísk do praxe by mohli pomôcť centrá transferu technológií. „Napríklad naša kancelária podáva pomocnú ruku formou priamej pomoci každému vedcovi v SAV, ktorý chce nahlásiť vynález a kontaktuje nás. Celý proces sme zjednodušili a zabezpečujeme, aby nahlásenie vzniku vynálezu, získanie jeho priemyselno-právnej ochrany a komercializácia prebehli čo najrýchlejšie, najhladšie s čo možno najlepším výsledkom pre organizácie,“ povedala Müllerová.

© PEREX A.S. VŠETKY PRÁVA VYHRADENÉ

**Ďalšia časť seriálu vyjde:
v stredu 20. februára 2013
Téma: Ochrana duševného
vlastníctva v Európe**

Seriál vychádza v rámci projektu
**Národná infraštruktúra pre podporu
transferu technológií na Slovensku - NITT SK**
Podporujeme výskumné aktivity
na Slovensku / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ